

Dr. H.F. Kohlbrugge 'Houd

Houd in gedachtenis

twaalf preken voor het kerkelijk jaar

Al heeft Kohlbrugge het grootse deel van zijn leven in Duitsland doorgebracht, toch heeft hij vooral in Nederland zijn spoor getrokken, zowel in theologie als in prediking. De meeste boeken die hij het licht heeft doen zien, bestaan uit preken. En het moet gezegd worden: zijn uitleg is nog steeds van grote waarde en missen de actualiteit niet, al leefde hij in de negentiende eeuw.

Wat mag u in deze bundel verwachten? Twaalf preken, die vrij onbekend zijn. Destijds zijn ze gepubliceerd in het *Amsterdamsch Zondagsblad*. Dit tijdschrift stond onder redactie van de predikanten H.A.J. Lütge en A. J. Eijkman, beiden Amsterdamse predikanten. Deze preken verschenen in de periode 1888 en 1899.

In deze nieuwe uitgave wordt het kerkelijk jaar gevolgd.

Vermeldenswaard is, dat deze vernieuwde uitgave tot stand is gekomen in samenwerking met de Vereniging tot Uitgave van Gereformeerde Geschriften.

Dr. H.F. Kohlbrugge (1803-1875) behoorde tot een van de belangrijkste theologen van de negentiende eeuw en neemt een markante plaats in onder de kerkelijke klassieken.

Mijn vriend en plaatsgenoot uit H.I. Ambacht heeft e.e.a. samengesteld en ook een woord vooraf geschreven. Zomaar een enkel citaat uit dit woord vooraf:

... Evenals bij Luther behoort de theologie van het kruis tot een van de kernpunten van zijn prediking

... Jezus werd mens in onze plaats. Hij die om onze zaligheid is neergekomen uit de hemel en vlees geworden is (Belijdenis van Nicea), heeft door Zijn lijden en sterven voor ons een rijkdom aan heil verworven. Dit heil staat centraal in zijn verkondiging...

Onvoorwaardelijk boog Kohlbrugge zich voor het gezag van het geïnspireerde Woord van God. Kritisch kon hij zich uitlaten over vormen van vroomheid die niet gegrond zijn op het Woord van Gods genade. Alle waarachtige geloofservaring wist hij verankerd in het heil de Christus in kruis en opstanding buiten ons verwierf.

Deze twaalf preken volgen het kerkelijk jaar en is daarmee te vergelijken met de bekende bundel 'Feeststoffen' (inmiddels al vier drukken van verschenen). De bundel bevat 12 preken, de 'Feeststoffen' wel 22 preken.

Om in het korte deze preken te typeren zou ik willen wijzen op het schitteren van de radicaliteit van de genade. En hier komt de pastor toch wel nadrukkelijk naar voren, want hij weet de gemeente door de inhoud te troosten. Dit wil ik met een treffend citaat illustreren:

'Dat is het eeuwig Evangelie, dat onze troost moet blijven ons hele leven door; dat is het dan ook waarmee de engelen zich bezighouden. Als iemand dit Evangelie aangrijpt, als er een zondaar is die berouw heeft en zich tot God bekeerd, dan schrijven zij dit terstond op met gouden pennen en brengen het voor God. Daar staat de troon der genade, daar is het bruiloftsmaal bereid, alle lampen worden aangestoken, als de Heere komt met zijn moordenaar. Wij zijn muggen voor God, maar Hij maakt ons tot zangvogels, die Hem eeuwig loven en prijzen.'

Br. H. Boele, dankt in zijn woord vooraf in het bijzonder prof. dr. A. de Reuver, die behulpzaam was om leesbaarheid en toegankelijkheid van de preken te bevorderen, een aantal verouderde woorden te vervangen en hier en daar de zinsbouw aan te passen.

Hij eindigt dit gedeelte met de volgende passage: Hoewel de taal van deze preken niet meer van ons tijd is, hebben ze een zeggingskracht die de tijd verduurt.

De inhoud bevat twee adventspreken, drie kerstpreken, twee Goede Vrijdagpreken, drie Paaspreken, een Hemelvaartspreek en een Pinksterpreek.

U hoeft geen uitgesproken volgeling van Kohlbrugge te zijn om zijn preken op het hoogst te waarderen. De preken zijn net iets te kort voor een reguliere leesdienst. Maar voor persoonlijk gebruik van harte aanbevolen. Dit is zuiver goud! Met minder mogen we het eigenlijk niet doen.

'Houd in gedachtenis' is uitgegeven bij Den Hertog onder het ISBN nummer 9. 789.033.128. 189. De prijs is voor zo'n keurige uitgave, met een diep geestelijke inhoud absoluut niet te veel: € 17,90.

- niet eerder uitgegeven preken
- een duidelijke uiteenzetting van de herkomst van deze preken
- voor persoonlijk gebruik, prima, voor de leesdienst net iets te kort (geen kritiek)